

Łódź, dnia 10.04.2021 r.

prof. dr hab. Urszula Kryger
Dziedzina sztuki, dyscyplina - sztuki muzyczne
Akademia Muzyczna
im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów
w Łodzi

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina Wydział Wokalno-Aktorski pismo z dnia
27 stycznia 2021 r.

Dotyczy

Decyzji Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w sprawie powierzenia mi funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim pana Piotra Maciejowskiego w dyscyplinie artystycznej – wokalistyka.

Temat pracy doktorskiej: „*Niemieckojęzyczna liryka wokalna przełomu XIX i XX wieku na przykładzie pieśni Alexandra von Zemlinskiego*”.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Piotr Maciejowski jest absolwentem Wydziału Wokalno-Aktorskiego poznańskiej Akademii Muzycznej, w klasie prof. Wojciecha Maciejowskiego. W 2013 roku rozpoczął studia magisterskie w mediolańskim Conservatorio di Musica Giuseppe Verdi (w ramach programu Erasmus). Obecnie jest doktorantem na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie, w klasie prof. Jerzego Knetiga. Od 2013 do 2018 roku był uczestnikiem Akademii Operowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Swoje umiejętności doskonalił na kursach prowadzonych przez Neila Shicoffa, Eytana Pessena, Matthiasa Rexrotha, Izabelę Kłosińską, Urszulę Kryger, Jerzego Marchwińskiego, Gerda Ueckera czy Sergieia Leiferkusa.

Artysta współpracuje m.in. z Orkiestrą Polskiego Radia, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Filharmonią Wrocławską, Filharmonią Poznańską, Filharmonią Opolską oraz Sinfonią Varsovią. Występuje na scenach Teatru Wielkiego w Poznaniu, Teatru Wielkiego – Opery Narodowej oraz Warszawskiej Opery Kameralnej. Jest laureatem konkursów krajowych i międzynarodowych. Śpiewał pod batutą takich dyrygentów jak: Jerzy Maksymiuk, Przemysław Neumann, Gabriel Chmura, Kery-Lynn Wilson, Michał Klauza,

Andriy Yurkevych, Piotr Staniszewski, Maciej Wieloch, Patrick Fournillier, Grzegorz Nowak, Sylvain Cambreling, Marcin Sompoliński.

W repertuarze ma muzykę oratoryjno-kantatową, w tym m. in.: *Requiem*, *Litaniae Lauretanae*, *Mszę c-moll* Wolfganga Amadeusa Mozarta, *Pasję wg św. Jana* Johanna Sebastiana Bacha, *Stworzenie świata* Josepha Haydna, *Mesjasza* Georga Friedricha Händla, *Mszę G-dur* Franza Schuberta czy *Credo* Krzysztofa Pendereckiego.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Piotra Maciejowskiego pt.: ***Niemieckojęzyczna liryka wokalna przełomu XIX i XX wieku na przykładzie pieśni Alexandra von Zemlinskiego*** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje nagranie 13 pieśni Alexandra Zemlinskiego:

Heilige Nacht op.2/I nr 1

Altdeutsches Minnelied op.2/II nr 2

Schlaf nur ein! Op.5/I nr 1

Unter blühenden Bäumen op.5/I nr 1

5 Gesänge op.7

- Da waren zwei Kinder
- Entbietung
- Meeraugen
- Irmelin Rose
- Sonntag

Zwölf Lieder op.27

- Sommer nr 2
- Der Wind des Herbstes nr 6
- Gib ein Lied mir wieder nr 10
- Wandrers Nachtlied nr 12

Pan Piotr Maciejowski należy do grona znakomitych śpiewaków młodego pokolenia. Dysponuje pięknym tenorowym głosem, o pełnym brzmieniu i szlachetnej barwie. Dał się poznać jako znakomicie przygotowany do pracy zawodowej śpiewak operowy.

Znając pana Piotra Maciejowskiego głównie ze sceny, byłam zdumiona wyborem dzieła artystycznego prezentowanego w jego przewodzie doktorskim. Liryka wokalna Zemlinskiego jest bardzo rzadko wykonywana szczególnie przez polskich śpiewaków. Z tym większą ciekawością słuchałam dołączonego nagrania. Dokonany przez śpiewaka wybór pieśni świadczy o tym, że jest on świadom walorów swojego głosu, jak również doskonale czuje emocjonalność tej muzyki. Barwa głosu, jego moc i charakter, wspaniale oddają ekspresję muzyki Zemlinskiego. Artysta, wspierany przez pianistów - Aleksandra Teligę i Joannę Laszczkowską, śpiewa sugestywnie, ekspresyjnie, stosując wszystkie elementy dzieła muzycznego, które służą oddaniu właściwego nastroju i treści tych utworów.

Pieśni te wymagają swobodnego brzmienia głosu, wolumenu, który utrzymuje napięcie długich fraz, swobodnego, spektakularnego dojścia do kulminacji. Są one idealnie zestrojone z temperamentem śpiewaka i jego warunkami głosowymi. Trzeba podkreślić doskonałą artykulację i wyrazistość podania tekstu. Świetna wymowa i „świadomość języka” sprawia, że interpretacja Piotra Maciejowskiego jest kompletna – nic nie przeszkadza w pełnym odbiorze dzieła.

Opis dzieła jest obszerny, zawiera wprowadzenie do muzyki przełomu XIX i XX wieku, tego szczególnego czasu w historii muzyki, gdzie ścierały się nowe nurty sztuki, muzyki, filozofii, powstawały nowe teorie psychologiczne. Autor przedstawia kompozytorów tego czasu, kierunki w których muzyka i literatura rozwijały się w XIX wiecznym Wiedniu. Równocześnie ukazuje miejsce i znaczenie formy pieśni w niemieckiej muzyce przełomu wieków. W tym kontekście przedstawia sylwetkę kompozytora, jego biografię, drogę artystyczną, zainteresowania, fascynacje i wreszcie jego dzieło. Twórczość Zemlinskiego nie jest w Polsce szeroko znana, więc szczególnie wartościowe jest przybliżenie nam jego sylwetki i dzieła. Z jego twórczości pieśniarskiej znane są jedynie Pieśni do słów Maeterlincka op.13, inne utwory są pomijane i pozostają właściwie nieznanne. Szczególnie interesujące jest prześledzenie jak zmieniał się styl kompozytorski Zemlinskiego, od inspiracji brahmsowskich do rozszerzonej tonalności i jaki wpływ miała jego późnoromantyczna twórczość na kompozytorów „szkoły wiedeńskiej”.

W ostatnim rozdziale autor przeprowadza dokładną analizę prezentowanych pieśni. Przedstawia ich genezę, gatunek, charakter, budowę formalną i przebieg harmoniczny.

Analizuje warstwę literacką i muzyczną. Całość przeprowadzona jest dokładnie

i kompetentnie. Autor umieszcza tłumaczenie wszystkich pieśni, zwracając uwagę na znaczenie warstwy literackiej w utworach Zemlinskiego, a także wskazując wpływ języka niemieckiego na kształtowanie fraz muzycznych.

Praca Pana Piotra Maciejowskiego może nie jest nowatorska, ale jej wartość polega na odkrywaniu nieznanych kompozycji, które ze względu na swą unikatowość i wartość muzyczną powinny wejść na stałe do repertuaru polskich artystów. Autor kompetentnie, wykazując dużą wiedzę i znajomość twórczości Zemlinskiego prowadzi zarówno słuchacza jak i czytelnika swojej pracy przez pełen niezwykłych brzmień świat muzyki, odkrywa jej piękno i wartość. Autor przytacza w swej pracy słowa Zemlinskiego: *mój czas nadejdzie po mojej śmierci....* Oby recenzowana praca doktorska spowodowała, że po niespełna 80 latach od śmierci kompozytora, jego utwory wkroczą śmiało na polskie estrady koncertowe i będą wykonywane ku radości i satysfakcji artystów i melomanów.

KONKLUZJA

Praca doktorska mgr Piotra Maciejowskiego ukazuje nieznaną szerzej kompozycje Alexandra Zemlinskiego. Doktorant odkrywa ich piękno, wartość muzyczną, możliwości wykonawcze kryjące się w tych dziełach, jak również wskazuje ważne miejsce jakie zajmują w historii muzyki. Na tym polega wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Piotra Maciejowskiego. Odkrycie i przybliżenie nam tych utworów ma wielkie znaczenie i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta.

Niniejszym stwierdzam, że Pan mgr Piotr Maciejowski wykazał się wiedzą teoretyczną, a także umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania Ustawy.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Łódź, dnia 10.04.2021 r.

prof. dr hab. Urszula Kryger

Dziedzina sztuki, dyscyplina - sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna

im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów

w Łodzi

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina Wydział Wokalno-Aktorski pismo z dnia
27 stycznia 2021 r.

Dotyczy

Decyzji Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w sprawie powierzenia mi funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim pana Piotra Maciejowskiego w dyscyplinie artystycznej – wokalistyka.

Temat pracy doktorskiej: *„Niemieckojęzyczna liryka wokalna przełomu XIX i XX wieku na przykładzie pieśni Alexandra von Zemlinskiego”*.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Piotr Maciejowski jest absolwentem Wydziału Wokalno-Aktorskiego poznańskiej Akademii Muzycznej, w klasie prof. Wojciecha Maciejowskiego. W 2013 roku rozpoczął studia magisterskie w mediolańskim Conservatorio di Musica Giuseppe Verdi (w ramach programu Erasmus). Obecnie jest doktorantem na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie, w klasie prof. Jerzego Knetiga. Od 2013 do 2018 roku był uczestnikiem Akademii Operowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Swoje umiejętności doskonalił na kursach prowadzonych przez Neila Shicoffa, Eytana Pessena, Matthiasa Rexrotha, Izabelę Kłosińską, Urszulę Kryger, Jerzego Marchwińskiego, Gerda Ueckera czy Sergieia Leiferkusa.

Artysta współpracuje m.in. z Orkiestrą Polskiego Radia, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Filharmonią Wrocławską, Filharmonią Poznańską, Filharmonią Opolską oraz Sinfonią Varsovią. Występuje na scenach Teatru Wielkiego w Poznaniu, Teatru Wielkiego – Opery Narodowej oraz Warszawskiej Opery Kameralnej. Jest laureatem konkursów krajowych i międzynarodowych. Śpiewał pod batutą takich dyrygentów jak: Jerzy Maksymiuk, Przemysław Neumann, Gabriel Chmura, Kery-Lynn Wilson, Michał Klauza,

Andriy Yurkevych, Piotr Staniszewski, Maciej Wieloch, Patrick Fournillier, Grzegorz Nowak, Sylvain Cambreling, Marcin Sompoliński.

W repertuarze ma muzykę oratoryjno-kantatową, w tym m. in.: *Requiem, Litaniae Lauretanae, Mszę c-moll* Wolfganga Amadeusa Mozarta, *Pasję wg św. Jana* Johanna Sebastiana Bacha, *Stworzenie świata* Josepha Haydna, *Mesjasza* Georga Friedricha Händla, *Mszę G-dur* Franza Schuberta czy *Credo* Krzysztofa Pendereckiego.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Piotra Maciejowskiego **pt.: *Niemieckojęzyczna liryka wokalna przełomu XIX i XX wieku na przykładzie pieśni Alexandra von Zemlinskiego*** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje nagranie 13 pieśni Alexandra Zemlinskiego:

Heilige Nacht op.2/I nr 1

Altdeutsches Minnelied op.2/II nr 2

Schlaf nur ein! Op.5/I nr 1

Unter blühenden Bäumen op.5/I nr 1

5 Gesänge op.7

- Da waren zwei Kinder
- Entbietung
- Meeraugen
- Irmelin Rose
- Sonntag

Zwölf Lieder op.27

- Sommer nr 2
- Der Wind des Herbstes nr 6
- Gib ein Lied mir wieder nr 10
- Wandrers Nachtlied nr 12

Pan Piotr Maciejowski należy do grona znakomitych śpiewaków młodego pokolenia. Dysponuje pięknym tenorowym głosem, o pełnym brzmieniu i szlachetnej barwie. Dał się poznać jako znakomicie przygotowany do pracy zawodowej śpiewak operowy.

Znając pana Piotra Maciejowskiego głównie ze sceny, byłam zdumiona wyborem dzieła artystycznego prezentowanego w jego przewodzie doktorskim. Liryka wokalna Zemlinskiego jest bardzo rzadko wykonywana szczególnie przez polskich śpiewaków. Z tym większą ciekawością słuchałam dołączonego nagrania. Dokonany przez śpiewaka wybór pieśni świadczy o tym, że jest on świadom walorów swojego głosu, jak również doskonale czuje emocjonalność tej muzyki. Barwa głosu, jego moc i charakter, wspaniale oddają ekspresję muzyki Zemlinskiego. Artysta, wspierany przez pianistów - Aleksandra Teligę i Joannę Laszczkowską, śpiewa sugestywnie, ekspresyjnie, stosując wszystkie elementy dzieła muzycznego, które służą oddaniu właściwego nastroju i treści tych utworów.

Pieśni te wymagają swobodnego brzmienia głosu, wolumenu, który utrzymuje napięcie długich fraz, swobodnego, spektakularnego dojścia do kulminacji. Są one idealnie zestrojone z temperamentem śpiewaka i jego warunkami głosowymi. Trzeba podkreślić doskonałą artykulację i wyrazistość podania tekstu. Świetna wymowa i „świadomość języka” sprawia, że interpretacja Piotra Maciejowskiego jest kompletna – nic nie przeszkadza w pełnym odbiorze dzieła.

Opis dzieła jest obszerny, zawiera wprowadzenie do muzyki przełomu XIX i XX wieku, tego szczególnego czasu w historii muzyki, gdzie ścierały się nowe nurty sztuki, muzyki, filozofii, powstawały nowe teorie psychologiczne. Autor przedstawia kompozytorów tego czasu, kierunki w których muzyka i literatura rozwijały się w XIX wiecznym Wiedniu. Równocześnie ukazuje miejsce i znaczenie formy pieśni w niemieckiej muzyce przełomu wieków. W tym kontekście przedstawia sylwetkę kompozytora, jego biografię, drogę artystyczną, zainteresowania, fascynacje i wreszcie jego dzieło. Twórczość Zemlinskiego nie jest w Polsce szeroko znana, więc szczególnie wartościowe jest przybliżenie nam jego sylwetki i dzieła. Z jego twórczości pieśniarskiej znane są jedynie Pieśni do słów Maeterlincka op.13, inne utwory są pomijane i pozostają właściwie nieznane. Szczególnie interesujące jest prześledzenie jak zmieniał się styl kompozytorski Zemlinskiego, od inspiracji brahmsowskich do rozszerzonej tonalności i jaki wpływ miała jego późnoromantyczna twórczość na kompozytorów „szkoły wiedeńskiej”.

W ostatnim rozdziale autor przeprowadza dokładną analizę prezentowanych pieśni. Przedstawia ich genezę, gatunek, charakter, budowę formalną i przebieg harmoniczny. Analizuje warstwę literacką i muzyczną. Całość przeprowadzona jest dokładnie

i kompetentnie. Autor umieszcza tłumaczenie wszystkich pieśni, zwracając uwagę na znaczenie warstwy literackiej w utworach Zemlinskiego, a także wskazując wpływ języka niemieckiego na kształtowanie fraz muzycznych.

Praca Pana Piotra Maciejowskiego może nie jest nowatorska, ale jej wartość polega na odkrywaniu nieznanych kompozycji, które ze względu na swą unikatowość i wartość muzyczną powinny wejść na stałe do repertuaru polskich artystów. Autor kompetentnie, wykazując dużą wiedzę i znajomość twórczości Zemlinskiego prowadzi zarówno słuchacza jak i czytelnika swojej pracy przez pełen niezwykłych brzmień świat muzyki, odkrywa jej piękno i wartość. Autor przytacza w swej pracy słowa Zemlinskiego: *mój czas nadejdzie po mojej śmierci....* Oby recenzowana praca doktorska spowodowała, że po niespełna 80 latach od śmierci kompozytora, jego utwory wkroczą śmiało na polskie estrady koncertowe i będą wykonywane ku radości i satysfakcji artystów i melomanów.

KONKLUZJA

Praca doktorska mgr Piotra Maciejowskiego ukazuje nieznaną szerzej kompozycje Alexandra Zemlinskiego. Doktorant odkrywa ich piękno, wartość muzyczną, możliwości wykonawcze kryjące się w tych dziełach, jak również wskazuje ważne miejsce jakie zajmują w historii muzyki. Na tym polega wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Piotra Maciejowskiego. Odkrycie i przybliżenie nam tych utworów ma wielkie znaczenie i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta.

Niniejszym stwierdzam, że Pan mgr Piotr Maciejowski wykazał się wiedzą teoretyczną, a także umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania Ustawy.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

